

T.C.
DAN İŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/13633
Karar No : 2019/311

TEMYİZ EDEN (DAVACI)

VEKİLİ

KARŞI TARAF (DAVALI)

VEKİLİ

İSTEMİN KONUSU _____: İdare Mahkemesinin... tarih., ve., sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ _____ :

Dava konusu istem: Adliyesi, Cumhuriyet Başsavcılığı, ... No'lu Mahkemeler Veznesinde zabıt katibi olarak görev yapan davacının, görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak fiilini işlediğinden bahisle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/D-(c) maddesi uyarınca "üç yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması" cezası ile cezalandırılmasına, ancak öğrenim durumu itibarıyla yükselebileceği kadronun son kademesinde bulunduğundan aynı maddenin beşinci fıkrası gereğince brüt aylığının 1/4 oranında kesilmesine ilişkin. . . . Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun tarih vesayılı kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: İdare Mahkemesince verilen sayılı kararda; dava dosyası kapsamındaki soruşturma raporu, eki ifade tutanakları ile teknik ve fiziki takip neticesinde elde edilen görüntülere ilişkin CD izleme tutanaklarının birlikte değerlendirilmesinden, adliyede vezne görevlisi olarak görev yapan davacının üzerine atılı "görevi ile ilgili her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak" fiilinin sübuta erdiği anlaşıldığından, anılan fiiline uyan disiplin cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemden hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Belirtilen gerekçe ile dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI _____ Davacı tarafından; disiplin soruşturmasına başlama ve ceza verme zamanaşımı süresinin dolduğu ileri sürülmektedir. Ayrıca, disiplin cezasını gerektiren bir fiil işlendiğine dair somut delil bulunmadığı, ihbarda adının geçmediği, genel ve soyut tabirler kullanıldığı, görüntülerde de somut bulgular olmadığı, fiziki takip neticesinde kendisi ile ilgili elde edilen verilerin, çeşitli kişilere ödeme yapılırken şahıslarca para üstü olarak değerlendirilebilecek şekilde banknot iade edilmesinden ibaret olduğu, memurların birbirleri ile para bozma-bütünleme, çekmecede olmayan parayı bir süreliğine kendi cebinden karşılama gibi pratik saiklerle görev gereği olarak gerçekleştirilen davranışlar olduğu, bu nedenle dava konusu işlemin sebep unsuru yönünden hukuka aykırı olduğu

T.C.
DAN İŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/13633
Karar No : 2019/311

belirtilmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI _____: Davalı idare tarafından; davacı hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde düzenlenen soruşturma raporu, CD çözümlene tutanakları ile tanık beyanları doğrultusunda tesis edilen dava konusu işlemde mevzuata aykırı bir husus bulunmadığı, temyiz dilekçesinde ileri sürülen hususların 2577 sayılı Kanun'da sayılan temyiz sebeplerinden hiçbirisine uymadığı belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmaktadır.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ **DÜŞÜNCESİ** : Temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Beşinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

Açık kimliği belirsiz bir şahıs tarafından, "veznelerde bilirkişilere ödeme yapıldığı sırada ödeme yapılan bilirkişilerin ücretinin kesildiği" iddiasıyla. . . . Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Bunun üzerine, Adliyesi. . . . Cumhuriyet Başsavcılığı, ... No'lu Mahkemeler Veznesinde zabıt katibi olarak görev yapan davacı hakkında, veznede yapılan işlem sonrası para üstü vermemek ve bu yolla haksız menfaat temin etmek fiilini işlediğinden bahisle disiplin soruşturması başlatılmıştır.

Soruşturma sonucunda düzenlenen 23/07/2014 tarihli muhakkik raporunda, davacının hizmet içinde devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunduğundan bahisle 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile cezalandırılması teklifinde bulunulmuş ve bu teklif doğrultusunda, davacıya 23/07/2014 tarih ve 2014/14 sayılı. . . . Cumhuriyet Başsavcılığının kararı ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(ı) maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezası verilmiştir.

Davacının söz konusu aylıktan kesme cezasına karşı itirazda bulunması üzerine, 27/02/2015 tarih ve 246 sayılı Bakanlık Disiplin Kurulu kararıyla; savunma istem yazısında olayın yeri ve zamanı ile atfedilen fiilin ne olduğu açıkça belirtilmediğinden savunma hakkının kısıtlandığı, atfedilen fiil ile ceza arasında ölçülülük ilkesinin gözetilmediği, fiilin 657 sayılı Kanun'un 125/D-(c) bendi kapsamında değerlendirilebileceği gerekçesiyle itirazın

T.C.
DAN İŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/13633
Karar No: 2019/311

kabulü ile cezanın kaldırılmasına ve yeniden karar verilmek üzere dosyanın mahalline iadesine karar verilmiştir.

Bu eksiklikler tamamlandıktan sonra yeniden karar verilmeye esas olmak üzere yapılan soruşturma sonucunda düzenlenen 15/04/2015 tarihli muhakkik raporunda; 24/06/2013 tarihinde saat 13:58'deki görüntüde A.T.Y. isimli bilirkişinin S. M.'den aldığı ödemediği sonra bir miktar parayı davacının masasına bıraktığı, 21/06/2013 tarihinde saat 16:36'daki görüntüde S. M.'nin kasadan aldığı paradan ayıklama yaparak davacıya verdiği, 03/06/2013 tarihinde kimliği tespit edilemeyen bilirkişinin davacıya para verdiği, anılan eylemlerin teknik takip, ifade ve tanık beyanları ile sabit olduğu ve bu suretle davacının görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağladığından bahisle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/D-(c) maddesi uyarınca kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılması teklif edilmiştir.

Bu teklif doğrultusunda 22/04/2015 tarih ve 2015/3344 sayılı İstanbul Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonu kararıyla, davacının kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılmasına dair görüş alınmak üzere dosya Bakanlık Merkez Disiplin Kuruluna gönderilmiştir.

Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulunun 25/05/2015 tarih ve 691 sayılı kararıyla, davacının üç yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılması ve ilgili merci tarafından karar verilirken 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinin beşinci fıkrasının gözönünde bulundurulması gerektiği belirtilerek dosyanın mahalline iadesine karar verilmiştir.

Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun . . . tarih ve . . . sayılı kararıyla; davacının görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağladığından bahisle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/D-(c) maddesi uyarınca "üç yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması" cezası ile cezalandırılmasına, ancak öğrenim durumu itibarıyla yükselebileceği kadronun son kademesinde bulunduğundan aynı maddenin beşinci fıkrası gereğince brüt aylığının 1/4 oranında kesilmesine karar verilmiştir.

Bunun üzerine, davacının brüt aylığının 1/4 oranında kesilmesine ilişkin . . . Adli Yargı İlk Derece Mahkemesi Adalet Komisyonunun . . . tarih ve . . . sayılı kararının iptali istemiyle temyizden incelenen dava açılmıştır.

Davacının, brüt aylığının 1/4 oranında kesilmesine ilişkin dava konusu işleme itiraz etmesi üzerine Adalet Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun 08/10/2015 tarih ve 290 sayılı kararı ile davacının itirazının reddine karar verilmiştir.

İLGİLİ MEVZUAT:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(ı) maddesinde, "hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak"

T.C.
DAN İŞTAY
BEŞİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/13633

Karar No : 2019/311

fiili, memurun brüt aylığının 1/30-1/8 oranında kesilmesi cezasını; 125/D-(c) maddesinde, "görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak" fiili, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren eylem ve haller arasında sayılmış; 125. maddesinin 5. fıkrasında da, "öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının 1/4'ü-1/2'si kesilir ve tekerrüründe görevlerine son verilir." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanun'un 126. maddesinin 1. fıkrasında, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının, memurun bağlı olduğu kurumdaki disiplin kurulunun kararı alındıktan sonra, atamaya yetkili amirler, il disiplin kurullarının kararlarına dayanan hallerde Valiler tarafından verileceği; aynı maddenin 3. fıkrasında ise, "Disiplin kurulu ve yüksek disiplin kurulunun ayrı bir ceza tayinine yetkisi yoktur, cezayı kabul veya reddeder. Ret halinde atamaya yetkili amirler 15 gün içinde başka bir disiplin cezası vermekte serbesttirler." kuralına yer verilmiştir.

Aynı Kanun'un 136. maddesinde de, "İtiraz halinde, itiraz mercileri kararı gözden geçirerek verilen cezayı aynen kabul edebilecekleri gibi cezayı hafifletebilir veya tamamen kaldırabilirler." hükmü yer almıştır.

30/05/1999 tarih ve 23710 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Yönetmeliği'nin 5. maddesi de kademe ilerlemesinin durdurulması cezası yönünden 657 sayılı Kanunla benzer düzenlemeler getirmiştir. Anılan Yönetmeliğin "Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar" başlıklı 8. maddesinde, "Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının, bu Yönetmeliğin 17. maddesinde gösterilen usûle göre, 12. maddede belirtilen Bakanlık Disiplin Kurulunun uygun görüşü alınarak, atamaya yetkili amirce verileceği", 17. maddesinde, "Disiplin Kurulunun, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile ilgili işlerde, soruşturma dosyasını aldığı tarihten itibaren 30 gün içinde, soruşturma evrakına göre karar vereceği ve atamaya yetkili makama bildireceği, bunun üzerine atamaya yetkili âmir tarafından 20 gün içinde kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verileceği" düzenlenmiş, 19. maddede ise, "Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulunun, 657 sayılı Kanun'un 125. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen alt ceza uygulaması hariç, ayrı bir ceza tayinine yetkisi olmadığı; cezayı kabul veya reddedeceği, ret halinde, atamaya yetkili amir tarafından, 15 gün içinde başka bir disiplin cezası verilebileceği" kurala bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, disiplin kurullarının, soruşturma raporunda önerilen cezayı kabul yada reddetmek dışında, soruşturma dosyasını iade etmek gibi bir yetkisi bulunmadığı halde uyuşmazlıkta bu yönde işlem tesis edildiği görülmektedir.

Öte yandan, 657 sayılı Kanunun 136.maddesinde, memurların disiplin cezalarına

T.C.
DAN İŞ TAY
BEŞİNCİ DAİRE
Esas No : 2016/13633
Karar No : 2019/311

itiraz etmeleri durumunda daha ağır bir disiplin cezası verilmesi yasaklanarak, kamu görevlilerinin çekinmeden itiraz yoluna başvurabilmeleri kanuni güvence altına alınmıştır. Uyuşmazlıkta ise, kendisine verilmiş olan aylıktan kesme cezasına karşı 657 sayılı Kanunun 135. maddesi uyarınca itiraz yoluna başvuran davacının aleyhine sonuç doğuracak şekilde, bu kez itiraz konusu ettiği aylıktan kesme cezasından daha ağır bir ceza olan "kademe ilerlemesinin durdurulması cezası" ile cezalandırıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, yetkisi olmadığı halde disiplin kurulunca soruşturma dosyasının iadesi yoluna gidilmesi ve davacının aleyhine olacak şekilde itiraz ettiği cezadan daha ağır bir cezayla cezalandırılması karşısında, davacının üç yıl süreyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile cezalandırılmasına, ancak öğrenim durumu itibarıyla yükselebileceği kadronun son kademesinde bulunduğundan 657 sayılı Kanunun 125. maddesinin beşinci fıkrası gereğince brüt aylığının 1/4 oranında kesilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uygunluk görülmemiştir.

Bu itibarla, davanın reddi yönündeki İdare Mahkemesi kararında hukuki isabet bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1.2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan davacının temyiz isteminin kabulüne,

2.Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin temyize konu . . . İdare Mahkemesinin 31/05/2016 tarih ve E:2015/889, K:2016/1052 sayılı kararının

BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,

4. 2577 sayılı Kanun'un (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içerisinde kararın düzeltilmesi yolu açık olmak üzere, 15/01/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye